

Proměny globálního řádu

Vyučující: Pavel Barša

Popis kurzu

Kurz nabízí výběr z významných textů teorie mezinárodních vztahů posledních let zabývajících se povahou a proměnami mezinárodního řádu. Je rozdělen do dvou částí podle dvou přístupů, které v současnosti soutěží o dominanci. Realisticko-liberální přístup klade důraz na centralizaci kontroly násilí státem a ukotvuje stabilitu mezinárodního řádu v hegemonní velmoci, jejíž vojenská schopnost vynucovat jeho pravidla musí být podepřena ekonomickou silou i legitimitou vynucovaných norem. Neomarxistické přístupy kladou důraz na způsob produkce a distribuce materiálního bohatství. Teorie I. Wallersteina se překrývá s realisticko-liberálním přístupem v tom, že považuje za podmínku stability moderního systému hegemonu. Teorie B. Jessopa naproti tomu předpokládá daleko větší autonomii procesů ekonomické globalizace.

Požadavky

Prezentace minimálně jednoho týdenního čtení a složení závěrečné písemné zkoušky.

Program

1) Úvod.

I. Realisticko-liberální přístup

2) Ch. A. Kupchan, Unpacking Hegemony, in: G. J. Ikenberry, *Power, Order, and Change in World Politics*, Cambridge University Press 2014, s. 19-40.

3) Ch. A. Kupchan, c.d., 41-60

4) G. J. Ikenberry, The Logic of Order, c.d., 83-106.

5) D. Deudney, Hegemony, Nuclear Weapons, c.d., s. 195-212

6) D. Deudney, c.d., s. 213-232

II. Neo-marxistický přístup

7) I. Wallerstein, *World-Systems Analysis. An Introduction*, Duke University Press, 2004, Kap. 2, s. 23-41.

8) Ibid., Kap. 3, s. 42-59.

9) Ibid. Kap. 4, s. 60-75.

10) Ibid., Kap. 5, s. 76-90.

- 11) B. Jessop, The World Market and the World of States, in *ibid.: The State. Past, Present, Future*, Polity Press 2016, s. 189-210.
- 12) B. Jessop, The World Market, Variegated Capitalism and the Crisis of the EU integration, in P. Nousios, H. Overbeek et al.: *Globalization and European Integration*, Routledge 2012, s. 91-111.
- 13) Závěrečná diskuse